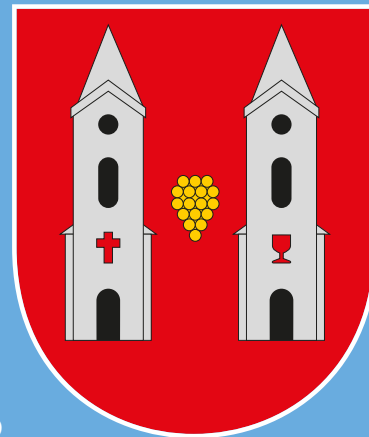


SOBĚHRDSKÝ ZPRAVODAJ



Soběhrdy | Mezihoří | Phov | Žiňany | Žiňánky

zdarma • čtvrtletník • vydává Obecní úřad Soběhrdy • ročník 12 • číslo 4 • prosinec 2020

Úvodní slovo ☞ Starosti pana starosty

Odhadnout, co letos trápilo pana starostu, asi není těžké. Tento rok byl pro nás všechny úplně jiný a velmi složitý. Velká část plánovaných akcí se nemohla uskutečnit nebo se mohla konat jenom v omezeném rozsahu. Plánovat a pořádat cokoliv přinášelo ještě o mnoho více stresu, než jindy a o mnoho méně radosti. Přesto se náš život nemohl úplně zastavit a nezastavil. Řadu věcí bylo třeba udělat, aby bylo v dalších letech na co navázat. I samotné prosté zachování stavu vyžaduje vynaložit nezbytnou míru energie.

Udělalí jsme v posledních měsících, co se v dané situaci dalo a do konce roku ještě určitě mnohé udělat stihneme. V Mezihoří byla u kulturního domu instalována nová jímka a pracuje tam se na vyčištění rybníka u cesty na Phov. V Soběhrdech se ve spolupráci se společností ČEZ Distribuce podařilo zakopat ve velké části obce elektrické kabely do země. Nás to donutilo dát do země kabely veřejného osvětlení a vyměnit některé stožáry za moderní kovové. V jednu dobu byla rozkopaná skoro celá obec, ale výsledek, který se teď začíná rýsovat, stojí za to. Část vesnice bez stožárů a visících kabelů významně prokoukla. Škoda, že investor k této akci nepřistoupil velkoryseji a neudělal celou obec.

Přestěhovali jsme knihovnu do nových prostor a podali žádost o dotaci, abychom mohli ještě její vybavení modernizovat a pořádat např. menší přednášky, promítání filmů nebo autorská čtení. Záleží hlavně na tom, o jaké akce bude mezi malými i velkými čtenáři zájem.

Další žádosti o dotace podáváme na opravu komunikace ze Soběhrd do Phova a na rekonstrukci a doplnění vybavení víceúčelového sportovního hřiště u lesíka v Soběhrdech. Podle výsledků dotačních řízení připravíme realizaci obou projektů.

Vyčistili jsme obecní studnu, která je zdrojem vody pro obecní vodovod a upravili jsme okolí tak, aby jí ochránili před splavováním nečistot z okolních ploch. Mělo by to přinést ještě lepší kvalitu dodávané vody. Obdobně byla vyčištěna studna u kulturního domu v Mezihoří.

Mě osobně udělalo velkou radost sázení nových ovocných stromů v průběhu tří listopadových sobot. Na sázení se vystřídalo zhruba 100 brigádníků a zasadili jsme společně a dohromady asi 200 nových ovocných stromů. Stejně jako v minulých letech staré odrůdy a vysokokmeny.

A v neposlední řadě dostanete brzy do ruky kalendář na další rok. Téma bude určitě pro mnohé z vás překvapivím. Ale pevně věřím, že se vám bude opět líbit.

Jakým rokem nás bude kalendář provázet, je těžko předpovídat. Věřím, že v řadě věcí budeme už zkušenější i my sami

a věřím tedy, že příští rok bude lepší. Ale také dobře vím, že nebude snadný. V mnoha ohledech bude ještě těžší než ten letošní. Minimálně z finančního hlediska se musíme jako obec připravit na významné snížení daňových příjmů. Částečně bude způsobeno zpomalením ekonomiky, které s sebou současná pandemie Covid-19 přinese. Situaci nám ještě komplikují naši zákonodárci chaotickými daňovými úpravami, o jejichž podobě není jasno ani nyní na začátku prosince, kdy jako obec již musíme mít rozpočet na příští rok připravený. Bude to tedy určitě opět jízda plná improvizace. Snad budeme mít dost sil na to, abychom tu káru uřídili ☺

V životě lidí i organizací jsou ale chvíle, kdy je dobré zpomalit, rozhlédnout se kolem sebe i za sebe a v klidu se zamyslet, co dál. Adventní doba, která začíná, je v tomto směru ideálním obdobím a letos bude určitě ještě klidnější a pomalejší. Snad ji všichni dokážeme využít k tomu, abychom nabrali síly a utřídili si myšlenky do dalších týdnů a měsíců, které jsou před námi.

Snad mi odpustíte, když na závěr zopakuji to, co jsem psal na konci v minulém čísle zpravodaje. Buďme rádi, že žijeme na venkově. Život na vsi vždy byl v těžkých obdobích zvládnutelnější než ve velkých aglomeracích. Bezpečí, klid i bližší mezilidské vztahy pomáhají zvládat složitější situace lépe. Takže děkuji, že můžeme být venkovany.

Přeji vám klidný advent a do roku 2021 pevné zdraví. Dnes všichni lépe než dříve, dokážeme ocenit jeho důležitost.

Pavel Bartík

VZPOMÍNÁME NA PRVNÍHO POREVOLUČNÍHO STAROSTU OBCE

Čas letí našimi krajinami jako vítr. 26. prosince uplyne dvacet let od úmrtí prvního porevolučního starosty obce pana Františka Řeháka ze Soběhrd. V složité době na přelomu dvou zcela odlišných epoch stál v čele obce dlouhých osm let a určitě významnou měrou přispěl ke stabilizaci poměrů. Vzpomínáme a děkujeme za odvedenou práci.



Kuk do našich popelnic

Skoro každý malý kluk prý touží stát se popelářem. Nevím o tom, že bych tohle období prožil. Nebo si ho možná jen nepamatuji. Nicméně v pondělí 12. října jsem si alespoň trochu vyzkoušel, jaké to je. A řeknu vám: nic moc. Nejdříve jsem si za popelářským vozem prošel část našich obcí a nahlédl asi do poloviny vyvážených popelnic. Potom jsem se přesunul autem do Ždánic, kousek od Kouřimi, kde je areál svozové firmy a počkal jsem, až sběrný vůz dorazí.

Pracovníci svozové firmy Marius Pedersen potom odpad vysypali na zem, abychom si mohli prohlédnout, jak vypadá jeho skladba. Jednalo se o směsný komunální odpad (černá popelnice), takže čistě teoreticky by v něm nemělo být příliš mnoho věcí, které do něj nepatří. Sklo, papír, kovy i bioodpad je možné vytrídít a alespoň částečně dále využít. Samozřejmě jsem před příjezdem sběrného vozu s pracovníky probíral, jak vypadá jejich práce a jestli je to práce z dětských snů. Dozvěděl jsem se dost a pokud bude možnost uspořádat v únoru Kafe se starostou, určitě o tom řeknu víc. Ale hlavně jsem je přesvědčoval, že u nás v Soběhrdech se třídí dobře. Však ne nadarmo jsme patřili ve Středních Čechách k nejlépe třídícím obcím v posledních letech.

Na fotografii vidíte v popředí před modrým kontejnerem zhruba 3 tuny komunálního z našich černých popelnic. Na webových stránkách do fotogalerie dáme více fotografií. Pracovníci svozové firmy mě ujistili, že to vypadá docela dobře. Prý odpad z jiných obcí bývá horší. Nicméně dobře je za 3. Jestli se to tedy od mých školních let nezměnilo. A to asi tak odpovídá mému dojmu. Ne, že by to bylo špatné, ale rezervy ve třídění tedy rozhodně máme. Plastů, skleněných lahví i plechovek z kuchyně bylo v odpadu stále ještě dost. Sám jsem taky jen člověk a vím, že 100 % se v praxi vytrídít vždy nedá. A nebudu říkat, že sám občas neudělám chybu. Ale teď si jí rozmyslím dvakrát. Tato konkrétní představa, co všechno si zakopáváme pod zem naší krásné země, mě bude před očima vyvstávat asi často.

Moc vás všechny prosím, zaměřme se na to, co dáváme do černé popelnice a vždy si dobře rozmysleme, jestli to není možné řešit jinak. Ať již z ohledu na životní prostředí nebo z ekonomického hlediska. Náš systém svozu odpadu z obce považujeme za jeden z modernějších ve srovnatelných síd-

lech a zejména pohodlný pro občany. Nicméně každé pohodlí něco stojí a ceny zpracování odpadů každoročně rostou. A v dalších letech nás čeká největší zdražování spojené se změnou systému na úrovni celé republiky – přechod od skládkování ke spalování odpadu. Zastupitelstvo se snaží ceny na občany nepřenasáset, ale nejde to donekonečna. Již nyní systém zpracování odpadů odčerpává významné položky z obecního rozpočtu.

V souvislosti s tím máme pro vás dvě nové zprávy. Pro rok 2021 zastupitelstvo rozhodlo o zvýšení poplatků pro občany zhruba o 10 %. Menší černá nádoba (80 l) bude stát 1 050 Kč, větší černá nádoba (120 l) bude stát 2 000 Kč a jednorázový pytel 150 Kč. Zhruba ¾ nákladů jsou dotovány z obecního rozpočtu a my, občané, je neplatíme. A je třeba vidět, že to není pouze cena za vyvezení černé popelnice, ale za celý systém včetně barevných nádob v domácnostech, nebo kontejnerů na bioodpad.

Těch se týká druhá novinka. Kontejnery ve všech obcích jsou využívány občany čím dál tím častěji. To je určitě dobře, protože tím ubývá pálení listí na zahradách, které obvykle vadí někomu v okolí. Na začátku jsme měli pouze jeden kontejner v Soběhrdech. Potom přibyl druhý v Mezihoří a třetí v Žiňanech. A překvapivě i v těchto malých sídlech se kontejnery rychle naplní. V Soběhrdech je kontejner plný obvykle během jednoho týdne, tedy spíše přeplněný. Proto přidáme během zimy do Soběhrd další dva kontejnery na bioodpad. Jeden bude na Panelce a druhý u čistírny odpadních vod u lesíka. Prosíme občany v Soběhrdech, aby do těchto kontejnerů dávali pouze „měkký bioodpad“ (listí, trávu, zbytky zeleniny apod.), který se již dále nezpracovává a rovnou odváží na kompostárnu. Větve ze stromů, které se musí následně štěpkovat, vozte i nadále k původnímu kontejneru dole u velké čistírny odpadních vod. Důvodem je to, že v nových lokalitách není dost místa na hromady větví a nechceme, aby se uprostřed obce tvořil nepořádek.

Pokud chcete na příští rok změnit velikost černé nádoby na komunální odpad, ozvěte se nám do konce roku. Děkujeme.

Pavel Bartík



Pomalou se rozrůstáme...

Zastupitelstvo schválilo stejně jako v předchozích letech vyplacení příspěvku 500 Kč pro děti do patnácti let věku. Určitě platí, že tyto prostředky rádi z rozpočtu uvolníme. Nicméně s ohledem na počet dětí se jedná o poměrně vysokou částku, která se každoročně zvyšuje, protože v posledních letech se rodí hodně dětí.

Rádi bychom požádali rodiče o to, aby tyto peníze navíc použili v maximální možné míře opravdu jako peníze navíc. Ideálně dětem pro jejich rozvoj, vzdělání nebo jinou formou jako investice do budoucnosti.

Pro představu, jak se v posledních letech mění počet obyvatel a jejich věková skladba, uvádíme následující tabulky. První obsahuje data z konce roku 2014, druhá z konce roku 2020.

➔ Pokračování na s. 3 ➔

Staronová soběhrdská knihovna

Tento článek je určen všem váženým a milým knihomilům i ostatním, jež v sobě lásku ke knihám teprve probouzí, či ještě neví, že v nich tato vášeň dřímá.

Spřestěhováním knihovny jsme získali možnost dát důstojný prostor novým knihám v daleko větším rozsahu, než bylo doposud možné. Máme zde nyní knihy z výměnného fondu poskytované Městskou knihovnou Benešov. Jsou vybírány velmi pečlivě podle své atraktivnosti pro čtenáře dospělé i pro děti. Tyto knihy však nejsou v trvalé nabídce a Městskou knihovnou Benešov jsou po nějakém čase obměňovány. Vedle těchto knih jsou zde ale stovky dalších, které patří trvale do fondu naší obecní knihovny. Tyto knihy budeme postupně doplňovat o nové a zajímavé tituly. S některými nově zakoupenými jsme vás již seznámili na webových stránkách obce a pro ty, jež tento článek nezachytili, krátké připomenutí zde:

Nově jsou k dispozici tři nejznámější kultovní knihy od Miloše Urbana: *Sedmikostelí*, *Stín katedrály*, *Santiniho jazyk* (znáte z filmového zpracování režiséra Jiřího Stracha). Tolik potřebný nadhled na život a svérázný humor nám poskytne *Stoletý staršík, který vylezl z okna a zmizel* a *Analfabeta, která uměla počítat* (vše v jedné knize) autora Jonase Jonassona. Pro milovníky detektivek tu máme jednu drsnou severskou od známého Jo Nesba – *Sněhulák*. Dále *Volání kukačky* od Roberta Galbralha, za jehož příjmením se skrývá známá autorka Harryho Pottera, J. K. Rowlingová. Další kniha s nádechem severské atmosféry se jmenuje *Farma*, je to rodinný psychothriller od autora celosvětového a oceňovaného bestselleru *Dítě číslo 44* T. R. Smitha. Poslední z přírůstků je kniha *Dotkni se ran* od laureáta Templetonovy ceny a držitele mnoha dalších ocenění na poli duchovním i kulturním, Tomáše Halíka.

Ke zmíněným titulům nedávno přibýly další. Za všechny například *Trhlina* od J. Kariny. Mysteriozní román, jenž získal na Slovensku ocenění Kniha roku v kategorii čtenářů a byl také zfilmován. Nedávno byl uveden i v České televizi a kdo ho viděl, určitě na něj nezapomene a rád sáhne po knize, jež tomuto hororovému příběhu byla předlohou. Upozornění: Čtení této knihy se nedoporučuje před turistickým výšlapem. Filmového zpracování se dočkala také kniha *Skleněný pokoj* od S. Mawera. Je inspirována skutečným osudem brněnské vily Tugendhat. Kniha vypráví příběh majitelů vily, kteří touží po nevšedním domu. Zachycuje nejen jejich osudy, ale i politické změny v nově vzniklé Československu a pozdější příchod nacistů do země. Poslední lahůdkou, kterou bychom rádi zmínili, je románová kronika ztraceného města *Šikmý kostel* spisovatelky K. Lednické. V letošním roce obdržela od čtenářů titul Kniha roku. Příběh pastevecké vesnice, která vystavěla svůj rozkvět na těžbě uhlí, aby o sto let později kvůli

ní zašla na úbytě, je vystaven na skutečných událostech. Tolik náhled do nově zakoupených titulů pro čtenáře dospělé.

A jelikož je v naší obci hodně dětí od 0–15 let, je třeba i pro tuto širokou základnu čtenářů připravit pestrou nabídku povstavných knih pro děti a mládež. A myslíme, že se nám to velmi daří. Z výměnného fondu je zde velké množství velmi pěkných knih pro dětské čtenáře všech kategorií. Pro nejmenší například *Medvídek Pú*, *Štaflík a Špagetka*. Pro starší *Piráti z Pompejí* (C. Lawrencová) nebo série knih *Podzemí* (R. Gordon, B. Williams). Pro dívky *Testy pro správné holky* (A. S. Jouhannauová), *Kočičí holka* (Thomas Brezina). Pro ty, jež rády malují, modelují, vyrábějí různé umělecké výtvary, je tu *Veliká kniha o kreslení a malování* a tak dál...

Do obecního fondu knih pro děti a mládež jsme také dokoupili nové tituly. Například *Alenku* pro nejmenší od L. Carrolla. Jde o upravenou verzi *Alenky v říši divů*. Je určena pro nejmenší posluchače ve věku 0–5 let. Pro starší děti i dospělé tu máme *Prašinu* od V. Matochy. Foglarovsky laděný příběh z temného místa uprostřed Prahy, kde lampy nesvítlí a tramvaje nejezdí a mobily jsou bez signálu, osloví každého, kdo miluje záhady, tajemnou a magickou atmosféru a skvělou zápletku. Kniha po svém vydání v roce 2019 sklídila mimořádný čtenářský ohlas a byla nominována na Magnesii Literu, Cenu Jiřího Orteny a získala i ocenění učitelů za přínos k rozvoji dětského čtenářství.

Poslední z knih, které by neměly chybět v žádné knihovně, jsou knihy nakladatelství KAZDA. Pomáhají dětem porozumět přírodě. Dávají jim také návody na to, jak si pobyt v přírodě zpestřit a smysluplně užít. Od tohoto nakladatelství jsme zakoupili hned několik titulů. Nádherné vydání *Včelaření* pro děti, nebo *Jeden rok v životě včely*. Pro děti, ale hlavně jejich rodiče, prarodiče či jiné osoby, které chtějí učinit pobyt dětí venku zábavnější, máme spoustu návodů na hry, soutěže či rukodělné práce v přírodě. Vše najdete v knize *Rok v lesní školce*, *Hry z lesní škol(k)y* či na 48 kartách obsahujících dovednostní, rukodělné i jiné návody na aktivity v přírodě. 100 nápadů na tvoření s dětmi obsahuje kniha *Dárky z přírody*.

Pro rodiče máme i jiné inspirativní tituly. Například knihu *Za strašidly do lesů a skal*, kde naleznete 50 tipů na rodinné výlety s dětmi.

Nově máme k dispozici i několik stolních her a menší množství CD s audioknihami pro děti i dospělé.

Na webových stránkách obce Soběhrdy v sekci Knihovna budeme zveřejňovat další novinky z naší knihovny.

A jelikož čtení nám ještě nikdo nezakázal a doba je nanejvýš vhodná pro chvílky s knihou, přijďte si vybrat tu pravou. Přiveďte své děti anebo naopak – děti přiveďte své rodiče, prarodiče.

Těšíme se na vás. Vaše knihovnice.

věkové složení obyvatel - rok 2014						
věk	celá obec	Mezihoří	Phov	Soběhrdy	Žiňánky	Žiňany
0-5	41	8	3	25	2	3
6-15	31	0	0	26	3	2
16-29	72	18	1	49	2	2
30-59	178	25	7	120	19	7
60-79	64	17	4	31	6	6
80+	12	5	0	4	1	2
Celkem	398	73	15	255	33	22

věkové složení obyvatel - rok 2020						
věk	celá obec	Mezihoří	Phov	Soběhrdy	Žiňánky	Žiňany
0-5	46	8	4	28	5	1
6-15	62	9	4	37	7	5
16-29	51	9	1	39	1	1
30-59	184	30	8	121	17	8
60-79	70	19	5	37	8	1
80+	18	6	0	6	3	3
celkem	431	81	22	268	41	19

Největší akce v dějinách sázení

Listopadové sázení už se u nás konalo v loňském roce, kdy jsme obnovovali Třešňovku u fotbalového hřiště, a v malém i v roce 2018. Tenkrát jsem přivezl ve svém autě 20 ovocných stromků, které jsem ve dvou sobotách zasázel sám v sadu za lesíkem, u evangelického kostela a podél cesty pod Střemochem.

V loňském roce jsem už vyrazil pro stromky do ovocné školky na Vysočinu s vypůjčenou dodávkou a přivezl jsem jich zhruba stovku. Sázel jsem dvě soboty s dobrovolníky a zbytek jsem dosázel během několika odpoledních směn s Jardou Blažkem. A měl jsem pocit, že to byla opravdu velká akce.

Letos jsme se pro stromky museli vydat s velkým nákladem a přivezli jsme jich přes 300 kusů ze dvou školek, které se zaměřují na staré odrůdy. Něco putovalo do okolních obcí Petroupimi a Vranova, ale skoro 200 stromů zůstalo u nás. Do sázení se tentokrát i přes různá omezení zapojili i pomocníci z Mezihoří, Žižňan a Žižňánek a dokonce řada lidí, kteří u nás ani nebydlí, ale různými cestami se o sázení dozvěděli a chtěli přiložit ruku k dílu. Celkem se o třech sobotách vystříдалo v práci přes 100 pomocníků od těch nejmenších až po zkušené sazeče a sazečky ☺

Nové bylo i to, že jsme nesázeli jen sady, ale tentokrát i nové aleje, které vytvoří úplně nové cesty v krajině našeho domova. Atmosféra při práci i výsledek daleko překonaly veškerá očekávání. Nadšení, se kterým se malí i velcí pustili do práce, i rychlost, s jakou se výsledky práce objevovaly v krajině, byla ohromující. Stačilo se na chvíli otočit a viděli jste, jak se cesta doslova posouvá před očima do té doby obyčejným polem. Jsem opravdu hrdý na to, jak dobře a rychle jsme vše zvládli udělat. Kdo byl na místě, tak viděl, že zasadit strom je jen malá část práce, ale potom jej ochránit před nájezdy vysoké, které se v těchto místech určitě uskuteční, trvá mnohem déle.

Všechno šlo jako po drátku a výsledek práce mě naplňuje nekončícím nadšením. A podle toho, co jsem viděl a slyšel od té doby



jak od účastníků, tak od některých dalších občanů, nejsem sám. Práce a radost z ní tím samozřejmě nekončí. Několik let budeme muset stromům pomáhat v růstu řezem, záhlivkou a případnou opravou poškozených bednění a potom nás čeká zase nekončící práce se sklizením a zpracováním vypěstovaného ovoce.

Věřím, že jednou se o Soběhrdech bude v okolí mluvit jako o sadařské oblasti. Cesta k tomu bude ještě dlouhá, ale nadšených lidí už máme dost na to, abychom vše zvládli. V mé hlavě už se rýsují další kroky, které k tomu musíme udělat pro následné využití plodů. Do té doby ještě bude pár let času na další sázení. Ke stávajícím skoro 400 stromům, které jsme už zasadili, ještě určitě pár stovek přidáme. Pár míst mám vytipovaných já sám a věřím, že nyní se podobnými očima kolem sebe dívá více lidí v našich obcích.

Kdo to ještě nestihl, určitě doporučuji si nové cesty do Petroupimi a kozmických lesů projít. Zpřístupnili jsme tím úplně nová místa, kam se teď dalo jít jen občas přes pole a až bude cesta porostlá travou, bude to prvotřídní přírodní zážitek. A navíc jsme přispěli k zadržování vody v krajině a významně podpořili biodiverzitu naší oblasti.

Jménem příštích generací děkuji všem, kdo přiložili ruku k dílu a těším se na pokračování. Do fotogalerie na webových stránkách dáme více obrázků, které se sem nevejdou.

Pavel Bartík

Koordinátor sociální práce v mikroregionu Chopos

Od poloviny roku 2019 přenesl stát na obce, včetně těch malých, další povinnost, kterou je koordinace sociálních služeb pro občany. Na jednu stranu chvályhodný počin směřující k pomoci občanům ve složitých životních situacích. Na druhou stranu skoro neřešitelný rébus pro malé obce. Kde vzít čas, peníze, a především odbornost na poskytování podobných služeb? Může mít každá malá obec někoho, kdo rozumí sociální problematice od zdravotnictví, přes sociální dávky, řešení problémů s bydlením, podpoře výchovy v rodinách až po finanční gramotnost? Asi cítíte, že pro obec bez úřednického aparátu je to opravdu velký problém.

Často si v podobných případech pomůžeme spoluprací s okolními obcemi. Pozice koordinátora sociálních služeb byla zřízena v rámci Dobrovolného svazku obcí Chopos, jehož jsme dlouholetými členy. Pozici koordinátora vykonává Mgr. Pavel Goby, který celý život prožil v blízkém okolí, a proto velmi dobře zná celý region.

Zajímavé je podívat se na to, co za ten rok a několik měsíců stihl udělat:

V rámci projektu bylo podpořeno (poskytnuta pomoc nebo součinnost) 114 občanům. Z toho 5 bylo občanů z naší obce.

Jaké požadavky musel zatím koordinátor řešit (u některých občanů řešeno více požadavků):

- * Podpora při jednání s úřady. 50
- * Hledání vhodné sociální služby. 36
- * Bydlení 33

* Podpora samostatnosti	28
* Rodinné vztahy.	24
* Finanční gramotnost	14
* Zadluženost	11
* Osamělost	10
* Zajištění léků a nákupů.	10
* Zaměstnání	9
* Opatrovnictví	8
* Péče o děti	7
* Dávky hmotné nouze	6
* Invalidní/starobní důchod	5
* Závislosti	4
* Bezdomovectví	3
* Příspěvek na péči	2

Koordinátor poskytl během prvního roku klientům celkem 980 hodin podpory a jednalo se o 1740 výkonů. Nejčastěji klienti buď volají, nebo píšou přímo koordinátorovi s žádostí o pomoc při řešení jejich případů. Časté je též, že koordinátora upozorní starosta nebo někdo jiný z obce a koordinátor sám klienty kontaktuje.

Z výše uvedeného výčtu je zřejmé, že zřízení této pozice mělo smysl a rád bych tímto za všechny naše občany, kterým pomohl, Pavlu Gobymu poděkoval. A všechny, kdo cítí, že by jim mohl pomoci, určitě vyzývám, aby se nebáli ho kontaktovat: Telefon: 601 376 380, e-mail: pgoby@chopos.cz

Zemědělské okénko DZV NOVA

Blíží se konec roku 2020 a tak si dovoluji za společnost DZV NOVA trochu bilancovat. Bohužel se všichni již 9 měsíců musíme vyrovnávat s epidemií koronaviru. V tomto pohledu nám nahrávala skutečnost, že většina pracovníků DZV NOVA pracovala samostatně nebo v minimálním počtu. Proto riziko zavlečení bylo a je primárně zvenčí.

Ale k výsledkům a průběhu roku 2020. Tento rok byl z pohledu klimatického příznivým. Srážkový úhrn byl na Benešovsku o více jak 100 % vyšší než ve velmi suchém roce 2018. Konkrétně naše meteostanice v Soběhrdech naměřila za 11 měsíců 2020 celkem 610 mm srážek. Proto i vývoj vegetace jednotlivých plodin měl po dlouhé době optimální podmínky. Níže uvedená tabulka uvádí výnos základních plodin za poslední 3 roky.

rok	MJ	ječmen jarní	ječmen ozimý	pšenice jarní	pšenice ozimá	oves	tritikale	řepka ozimá
2020	t/ha	4,37	6,14	6,59	7,23	4,06	7,11	3,79
2019	t/ha	4,37	5,86	4,74	6,50	4,18	6,25	3,64
2018	t/ha	3,64	4,19	4,74	4,37	5,03	3,96	3,26

Samozřejmě hlavní vliv nemá celkový úhrn, ale spíše rozložení srážek v jednotlivých vegetačních fázích. Rok 2020 můžeme určitě hodnotit z pohledu produkce, jako jeden z nejlepších za posledních 5 let. DZV NOVA se chystá v květnu 2021 započít

výstavbu nové farmy s robotickým dojením na celkem 1100 ks dojníc. Dokončena by měla být do konce roku 2022. Bude to největší investiční akce v historii firmy. Jak už jsem zmínil v minulých článcích, tak je pro tuto investici nezbytná farma jalovic v Soběhrdech, kterou plánujeme v budoucích minimálně 15 letech udržovat, modernizovat a efektivně využívat. Celkový stav skotu, po lednu 2023, by měl dosáhnout počtu 2020ks, z toho 400ks v Soběhrdech, což je současný stav. Tímto stavem se dostaneme nad hranici 0,3 velké dobytčí jednotky na 1 hektar. Právě tato hranice je, a do budoucna bude, parametrem měřitelnosti vyváženosti rostlinné a živočišné výroby v zemědělských společnostech. Tento parametr bude též indikátorem vyváženosti osevních postupů tržních plodin (obiloviny, olejnin, okopaniny atd.) a trav a píce na straně druhé. Po ukončení celé stavby a před plným naskladněním zvířat, Vás rádi pozveme na prohlídku jedné z nejmodernějších stájí pro dojnice v České republice.

Závěrem mi dovoluji poděkovat Vám všem, kteří nám a naší práci věříte a propachtováváte DZV NOVA svoje pozemky. Všem občanům Soběhrd a jeho širokého okolí bych rád popřál klidnou dobu adventní a krásné, požehnané a šťastné vánoční svátky prožité v kruhu svých nejbližších.

Ing. Pavel Dvořák – ředitel DZV NOVA, a.s.

Svět kolem nás – Benešov – I. část

V tomto novém seriálu Vám chceme postupně představit obce, které sousedí s naší – či lépe řečeno s našimi katastrálními územími. Podíváme se na jejich historii i současnost, spolkový život, témata a oblasti, jaké řeší a také některé zajímavosti. Naš „okolní svět“ představuje město Benešov, obce Čerčany, Mrač, Petroupim a Přestavky.

Dnešní díl věnujeme největším z nich – městu Benešov. Benešov je asi nejčastěji navštěvované místo z našich sousedů. Jakou historii má?

Výklad o nejstarším zdejším osídlení stále ještě do značné míry spočívá více na dohadách a kombinacích než na přesných historických datech. V této souvislosti jsou uváděny roky 1038 či 1048. První písemná zmínka o Benešově pochází z roku 1219 a jeho první osídlení bylo na místě dnes zvané Na Karlově, kde vznikl opevněný panský dvorec, který tu zřejmě ve 2. polovině 11. stol. založil a po sobě pojmenoval jistý Benedikt (Beneš), dále kostel a okolo nich osada. Poté se centrum přesunulo výstavbou městského tržiště na dnešní Masarykovo náměstí. Nejstarší dochovanou stavbou v Benešově je kostel sv. Mikuláše na Karlově. Byl vybudován raně goticky ve 2. polovině 13. stol. a ve 3. čtvrtině 14. stol. byl doplněn o nový presbytář. Ve zvonici je zavěšen cenný gotický zvon od mistra Rudgera. Pochází z r. 1322 a je jedním z nejstarších dochovaných zvonů v České republice. Po vymření Benešoviců se majiteli stali Šternberkové a po nich městu zůstal znak – osmicípá zlatá hvězda v modrém poli.

Na vrchu Karlově se dále dochovalo torzo Minoritského kostela Nanebevzetí Panny Marie z 13. století, který vypálili a poškořili v r. 1420 husité, když tudy táhli na Prahu. Benešov se pak stal významným za doby vlády Jiřího z Poděbrad, když se roku 1451 právě v místním klášteře konal sněm za přítomnosti krále Jiřího. Velkou ranou pro město byla třicetiletá válka – v r. 1627 proběhlo na Benešovsku vzbouření poddaných, protestujících proti násilné rekatolizaci. Zvláště krutě pak dolehlo obsazení švédským vojskem v roce 1648, jehož následky město poznaly na mnoho let.

V 18. století se Benešov stal centrem kultury a vzdělanosti, k čemuž přispívala hlavně nově založená piaristická kolej (založena roku 1703), na které se vyučovalo základní vzdělání, a také gymnázium. K dalšímu významnému rozvoji Benešova napomáhala již od 1. poloviny 18. století poštovní spojení s Prahou a zejména pak dokončení železniční trati z Prahy přes Benešov do Českých Budějovic (rok 1871) a lokální trať do Vlašimi. Od konce 19. stol. se stal majitelem zdejšího panství následník trůnu František Ferdinand d'Este, který je neodmyslitelně spjat se zámek Konopiště. Na přelomu 19. a 20. století byl Benešov okresním městem, v němž byl umístěn pěší pluk č. 102 (později změněn na č. 48) a působila zde mj. okresní nemocnice, městské muzeum, dva biograpy, pět peněžních ústavů nebo tři hotely. Také zde existovaly továrny: na drátěná tkaniva a pletiva, na knoflíky, na kůže, na obuv a na konzervy. Dále byl v provozu pivovar, dva lihovary a pět líkérek, tři cihelny a státní žulové a syenitové lomy – doporučuji si v naší knihovně objednat knihu Benešov technický a industriální, která tyto provozy velmi dobře mapuje.

Za nacistické okupace v r. 1942 byla část města násilně vystěhována kvůli zřízení rozsáhlého cvičiště SS.

Mimo známého zámku Konopiště patří mezi architektonicky zajímavé stavby například bývalá piaristická kolej s barokním kostelem sv. Anny z počátku 18. stol., vystavěná podle plánů Giovannioho Battisty Alliprandiho s hodnotným barokním vybavením. Nová radnice, kde nyní sídlí část Městského úřadu, která byla obnovena podle projektu arch. Josefa Pleskota a obdržela cenu Grand prix obce architektů za r. 1995. Na náměstí a dalších místech v centru města se dochovalo několik barokních (např. č. p. 225) a secesních domů (č. p. 74, 474, 477, 480). Budovu banky na Masarykově náměstí z r. 1926 projektoval arch. Otakar Novotný.

V areálu benešovského nádraží se dochovala pozoruhodná místnost – novobarokní Císařský salonek, který sloužil jako pohodlná a komfortně

➡ Pokračování na s. 6

Dětská hernička opět v provozu!

Vážení rodiče všech (malých) dětí, po delší pauze jsme obnovili provoz obecní herničky. Stěny jsou opět bílé, hračky protříděné a podlaha čistá. Těšíme se, že ji využijete jako fajn místo pro navázání nových přátelství, ať už mezi malými, tak i velkými návštěvníky.

Hernička bude otevřená pravidelně každou středu od 16 do 18 hod a každý pátek od 17 do 19 hod. Navštívit ji ale můžete i v jakémkoliv jiném čase – klíče jsou v takovém případě k vyzvednutí u Jany Špidrové (tel. 737 95 63 08) a Báry Sobotkové (tel. 734 40 49 48).

Určitě využijte ideální příležitosti spojit návštěvu s návštěvou místní knihovny, na chvíli se v klidu usadit s knihou, zatímco vaše robátka budou zkoumat nové hračky.

Zároveň se na Vás obracíme s prosbou – pokud máte doma nějaké hračky, které by mohly ještě posloužit jiným dětem, dejte nám prosím vědět.

Děkujeme a těšíme se na Vás!



Soběhrdský evangelický farář na půl úvazku – část 4: už to nejde otočit

Na další pondělí byla svolaná demonstrace do Náchoda, města asi 5 km vzdáleného od Studnic, kde jsem tehdy bydlel. Ráno jsme se domlouvali v místním antikvariátu, jak se odpoledne sejdem. Mezitím ve Studnicích přišel soused, že se shromáždíme v poledne na návsi. Za pět minut 12 jsme se ženou vytvořili dvoučlenný průvod, já vzal do ruky samizdatové lidovky s titulním sloganem „lidové noviny do každé rodiny“, zvonili jsme kravským zvoncem a šli obcí. Tehdy jsem ještě nemohl tušit, v čích rukách Rumlovy noviny skončí. Na návsi bylo asi 20 lidí, což na obec s méně než 500 obyvateli vůbec nebylo špatné. Ředitel místní školy mluvil o tom, že těm studentům „bysme měli z vděčnosti líbat ne holé ruce, ale holé zadky.“ Starší dcera, které tehdy bylo 9, se na mě otočila se slovy: „takhle on mluví pořád“; pak jsem mluvil já o nezbytnosti právního státu, netuše, že o jeho podobu budeme bojovat dodnes.

Šli jsme domů a začali přemýšlet, jak pojedem odpoledne do Náchoda. Velkou účast jsme nečekali a uvažovali jsme, zda si vzít na sebe vatáky, pro případ, že by policajti použili pendrek. Do toho vstoupily naše dcery (7 a 9) s razantním prohlášením: my jedeme taky. No, to jsme je tedy brzy naučili se angažovat. Takže co nám zbývalo. Na vatáky jsme už nemysleli a jeli jsme. Strategicky jsme zaparkovali za městem pro případ rychlého ústupu a sestupovali jsme pěšky směrem k náměstí. Ale to už jsme viděli, jak se valí tisíce lidí ze všech směrů. Tolik jich tam nebylo snad ani na 1. Máje. To jsme samozřejmě nemohli vědět, protože 1. května jsme vždycky doma sázeli brambory, abychom svátek práce oslavili prací.

Z katolického kostela, který stojí na náměstí, byla vytažena elektrika k pódiu, na kterém už stál můj kolega a hrál „Jednou budem dál“. Pak mluvili různí lidé a nakonec dorazil Petr Čepka a byl přivítán ohromným jásotem. Po policajtech ani vidu ani slechu. Bylo jasné, že dějiny už není možné vrátit zpět.

Pak následovalo asi deset hektických let, které jsem prožil v pracovním deliriu. Dříve jsem mohl pouze kydat hnůj v kra-

víně, tlačit v cihelně keleráky a tak podobně. Teď jsem kromě farářování učil na třech školách (angličtinu a etiku), mluvil do rozhlasu, byl zván na veřejné besedy; policajti byli kámoši. Dřív, když zastavili moji shnilou škodovku, se to neobešlo bez pokuty. Teď říkali: „Á, vy jste ten pan farář, co má ovce; no tak jedte.“ Přátelsky mě oslovovali i lidé, kteří dříve dělali, že mě nevidí. Komická byla příhoda s „naším estébákem“. Bydlel v domě pod námi se svým starým otcem, který si k nám chodil povídat se slovy: „Lidi si dělaj z člověka bláznů, tak jdu raději za vámi.“ Jeho syn mne pak párkrát odvezl na výslech. Když po půlroční dovolené, při které páčil doma papíry a z komína se valil černý kouř, přechodně pracoval na místní Dosce a já si k němu přijel koupit pytel cementu, servilně vyběhl se slovy: „Počkej, Pepo, já ti to naložím, ať se neumažeš, chceš to do kufru nebo na sedadlo, já ti pod to dám papír...“ a mě se v hlavě promítaly jeho úplně jiné řeči při výslechu; ale co, život jde dál.

Roky běžely, děti se začaly angažovat, vozil jsem je k Temelínu na „vynášení Morany a Urany“, protestovat proti Velké pardubické, za obchvat města, už ani nevím jakého; policajti už nebyli kámoši a občas zasahovali silou. Samozřejmě už ne jako dřív. Když jsem já protestoval na první výročí okupace, 21. srpna 1969, tak po brutálních zákrocích se řada lidí probudila z bezvědomí 20 km za Prahou v lese a báli se vyhledat lékařskou pomoc a tři se neprobrali vůbec. Ano, nikoliv sovětsí okupanti, ale čeští policisté zabili toho dne v Praze tři lidi (v Brně dva). Nikdy nikdo za to nebyl pohnán k zodpovědnosti. Jó, Češi Čechům.

Ale v těch hektických letech jsem na takové věci nemyslel. Napopak. Byl jsem plný nadšení a euforie. Myslel jsem si, že teď přišel čas a my, Češi, celému světu ukážeme, jak má vypadat demokracie a svoboda. Dnes se tomu trochu hořce usmívám, ale tehdy to bylo jasné. A tak není divu, že jsem vyrazil „poučit Ameriku“, jak má vypadat svoboda. Ale to zase třeba příště.

Josef Bartošek

Svět kolem nás – Benešov – I. část

vybavená čekárna pro cestující ze zámku Konopiště, především pro arcivévodu Františka Ferdinanda d'Este a jeho rodinu.

Ve městě je i několik hodnotných soch a pomníků. Pod Karlovem je starý židovský hřbitov s nejstarším náhrobkem z r. 1687. Dnes je v Benešově mimo jiné i Památník obětí holocaustu.

Za návštěvu rozhodně stojí kostel svatého Jakuba a Filipa na Chvojně, kde jsou pochováni zastřelení účastníci povstání nevolníků z roku 1775.

...pokračování příště...

Jan Šíma, s využitím údajů

z www.benesov-city.cz a <https://cs.wikipedia.org/wiki/Benešov>